

Co dělá školní speciální pedagog?

Činnost ŠSP je naplňována ve čtyřech zásadních oblastech:

1. Depistážní činnost:

- o vyhledávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.

2. Diagnostická činnost:

- o Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb včetně shromažďování údajů o dítěti, osobní a rodinné anamnézy, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení. Vytýčení hlavních problémů dítěte, stanovení individuálního plánu podpory v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvence, trvání intervenční činnosti).

3. Intervenční činnost:

- o Provádění, eventuálně zajištění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce s dítětem (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukační, kompenzační, stimulační).
- o Provádění, eventuálně zajištění speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činností reedukačních, kompenzačních či stimulačních se skupinou dětí.
- o Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci dítěte, s dítětem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř a vně školy).
- o Průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby navržení a realizace úprav.
- o Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- o Zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodinou dítěte (se zákonným zástupcem).
- o Speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro děti, zákonné zástupce a pedagogy školy.
- o Participace na kariérovém poradenství – volba vzdělávací cesty dítěte, individuální provázení.
- o Konzultace s pracovníky specializovaných poradenských a dalších pracovišť.

4. Metodická a koordinační činnost:

- o Příprava a průběžná úprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb ve škole.
- o Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.
- o Participace na vytváření vzdělávacích plánů a programů školy s cílem rozšíření služeb a zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- o Metodické činnosti pro pedagogy školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně zdravotního postižení, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- o Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
- o Dokumentace případů a její zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů, administrativní.

Základní činnosti ŠSP jsou v oblasti socializační, inkluzivní. Pracuje na vytváření odpovídajících vztahů mezi intaktními dětmi a dětmi s postižením. Uplatňuje a naplňuje strategie inkluzivního vzdělávání. Speciální pedagog se snaží o maximální rozvoj všech poškozených funkcí, o dosažení co nejvyššího stupně socializace u každého dítěte. ŠSP může též nabídnout péči o sociálně vyloučené žáky, nad rámec své pracovní náplně zajistit práci v jejich domácím prostředí, volnočasové aktivity, poradenství v oblasti sociální nebo ekonomické či v oblasti finanční gramotnosti.

ŠSP se také účastní přednášek, seminářů, workshopů. Zjišťuje nové trendy ve vzdělávání, nové metody, pomůcky, studuje nové poznatky a snaží se o jejich aplikaci do speciálně nápravných programů.

Rizika

- Významným rizikem práce školního speciálního pedagoga je vysoká psychická zátěž
- Nerozdělené kompetence mezi ostatními poradenskými pracovníky na škole
- Riziko syndromu vyhoření
- Neposkytování, nezajištění supervize pro svou činnost
- Frustrace z malých úspěchů v práci
- Nedostatečné ohodnocení
- Nedocnění významu práce
- Náročná komunikace s některými rodiči
- Špatně uchovávané a předané informace bez ohledu na zákon č. 101/2000 Sb.
- Nedořešené financování, přerušování činnosti školního speciálního pedagoga
- Neodpovídající kvalifikační a osobnostní předpoklady pro tuto pozici